

СПРИЙМАННЯ

С п р и й м а н н я, а б о п е р ц е п ц і я – це
пізнавальний психічний процес, під час якого
людина відображає цілісні предмети і явища
об'єктивного світу, що безпосередньо діють на
органи чуття.

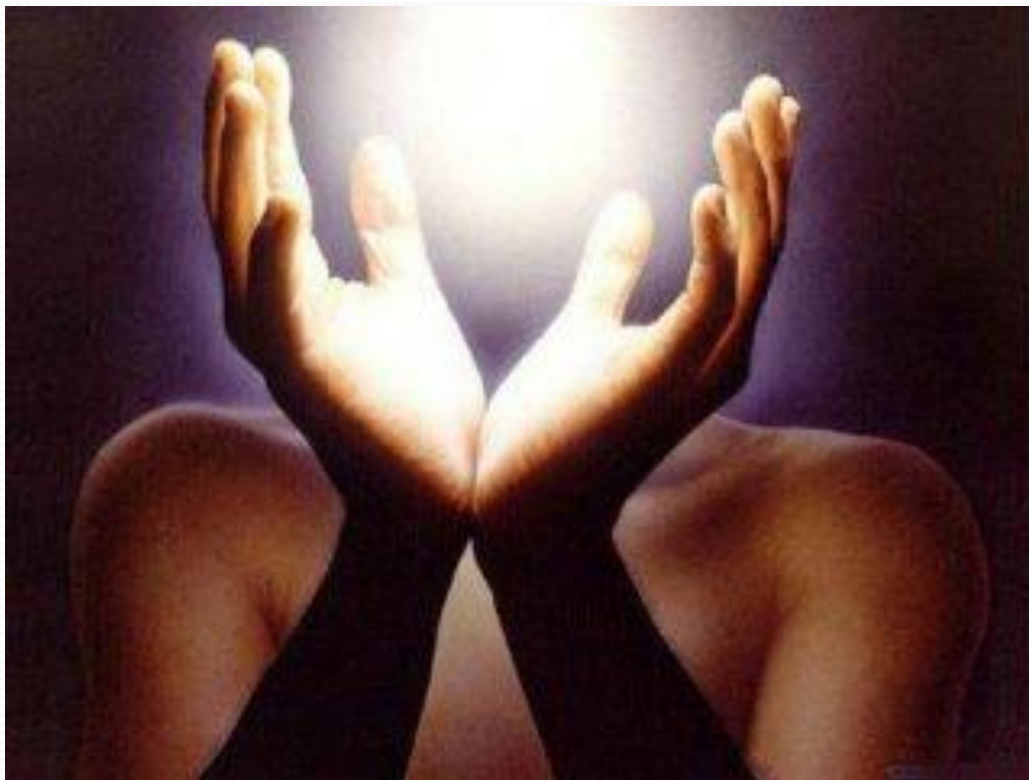
Основні властивості сприймання:

- предметність,
- цілісність,
- структурність,
- константність,
- осмисленість.

Сприймання ніколи не буває пасивним, тільки споглядальним актом. Сприймає не ізольований орган чуття (око, вухо) сам по собі, а сприймає конкретна людина, в якій сформовані певні потреби, інтереси, почуття, установки

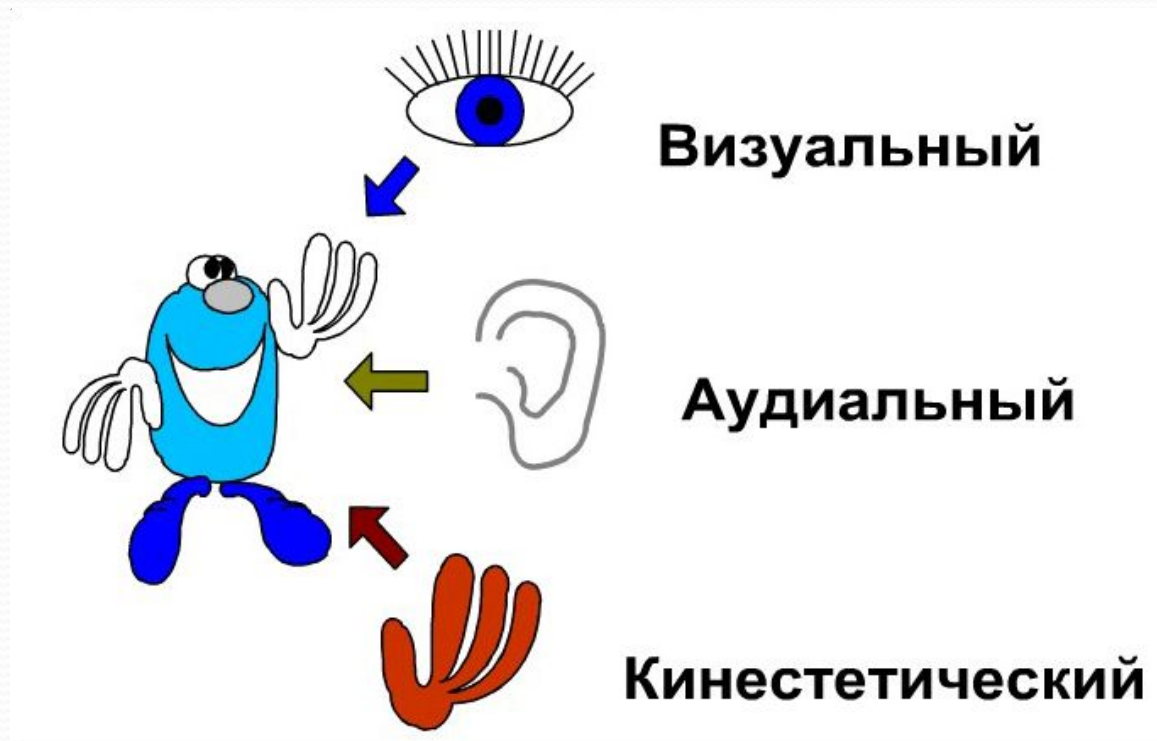
Залежність сприймання від усього попереднього психічного життя людини і її психічних властивостей називається **аперцепцією**. (від лат. ad - до, персерсіо – сприймання).

ВИДИ СПРИЙМАНЬ

- I. За змістом об'єктів, які сприймає особистість
- II. За активністю особистості – мимовільне, довільне
- III. За домінуючим аналізатором: зорове, слухове, дотикове, кінестезичне, нюхове, смакове і ін.

У кожної людини розвивається найбільше один з цих каналів сприймання, який визначає найбільш розвинений тип сприймання.

Візуали

У розмові часто
використовують
вирази:

“Уявіть собі...”

“Подивіться...”

“Зверніть увагу, це виглядає так...”

Часто дивиться у вічі співрозмовнику.

Список слів, які використовують візуали: дивитись, картина, фокус, уява, прозоріння, сцена, сліпий, перспектива, блистити, відображати, розглядати, око, фокусувати, передбачати, ілюструвати, погляд, точка зору, бачити, робити огляд, зір, спостерігати і т.д.

Аудіали

Використовують
вирази:
«Це звучить так..»,

«Послухайте..».

Під час згадування аудіал погляд повертає
вліво.

Характерні слова:

говорити, акцентувати, рифма,
голосний, тон, резонанс, звук,
монотонний, глухий дзвінок,
запитувати, наголос, слухати,
мовчати,
вокальний,
тиша,
співзвучний,
гармонійний,
пронизливий,
тихий, німий.

Кінестети

часто використовує слова, зв'язані з важкістю - легкістю, з теплом – холодом.

Наприклад,

“мороз по шкірі”,

“обливя холодним потом”,

“важка голова”

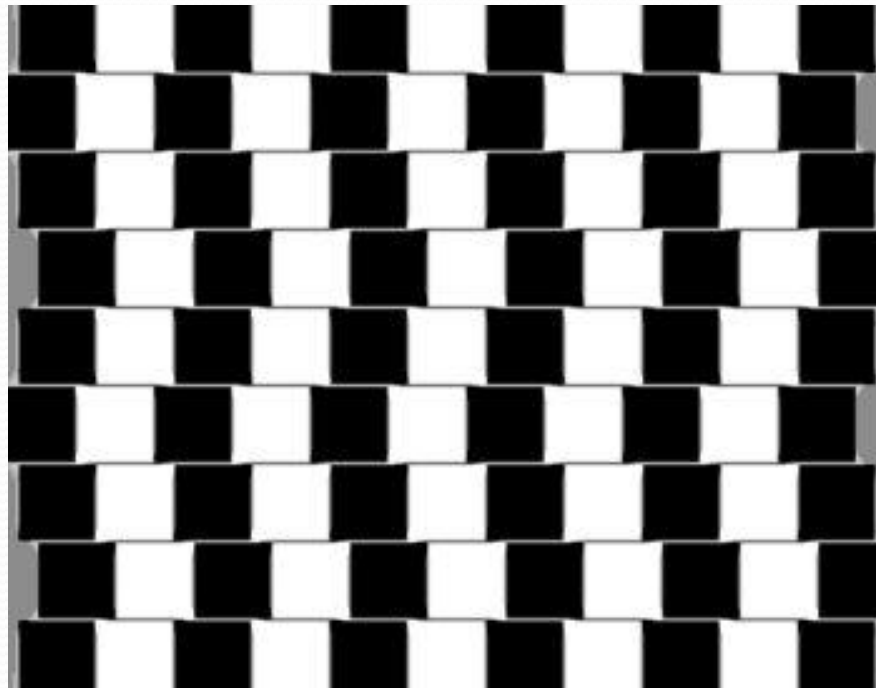
Згадуючи,
кінестетик
дивиться прямо
перед собою чи
вНИЗ.

характерні слова:

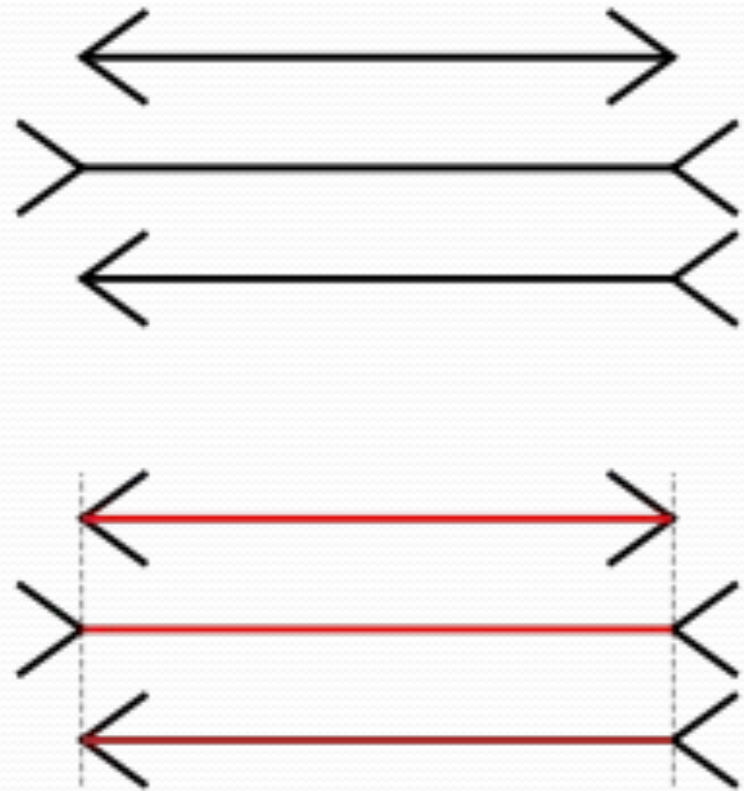
*хвпатати, вручати, контактувати,
штовхати, терти, теплий,
холодний, шороховатий, тиснути,
тримати напружуватись,
ощупувати, твердий, м'який,
ніжний, важкий, гладенький .*

Ілюзії – це неправильні, викривлені
сприймання.

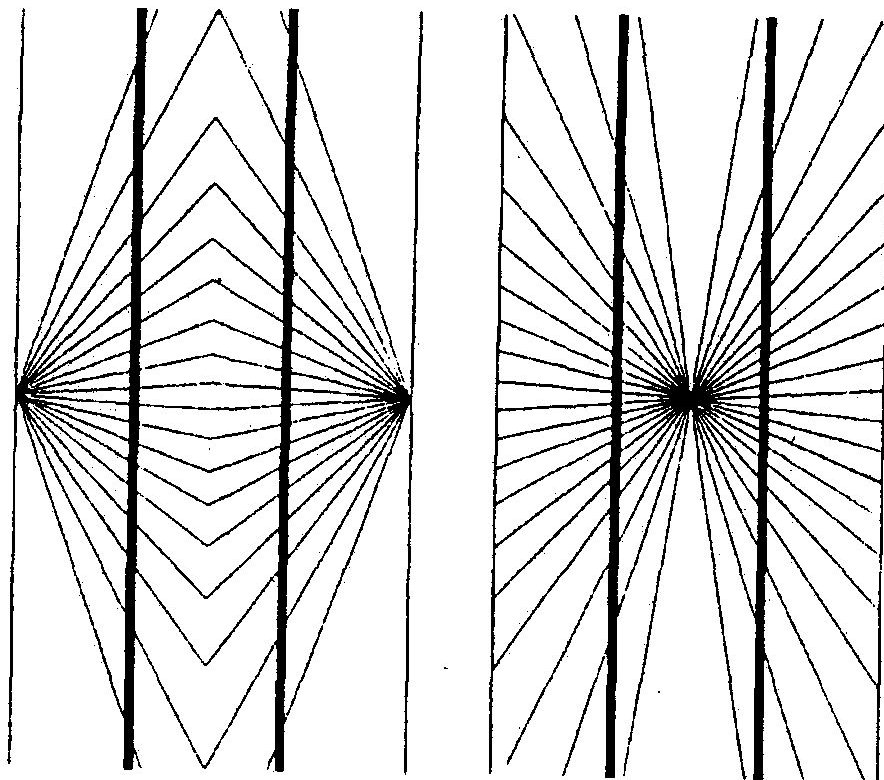

Причини ілюзій

1. Перенесення властивостей цілої фігури на окремі її частини

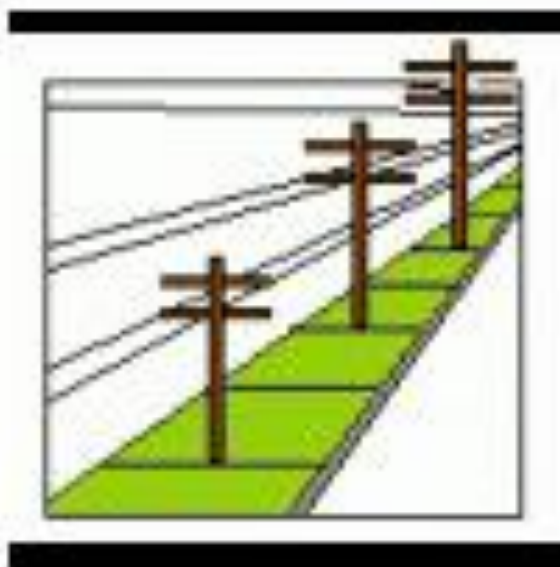
2. Викривлення
ліній під
впливом інших
ліній, що їх
пересікають у
різних
напрямках.

3. Особливості рухів очей під час фіксування об'єктів

Якщо досліджуваний сприймає одну і ту ж величину відрізка у вертикальному, а потім горизонтальному положенні, то у вертикальному положенні відрізок здається довший.

4. Ілюзія перспективи.

5. Ілюзія контрасту

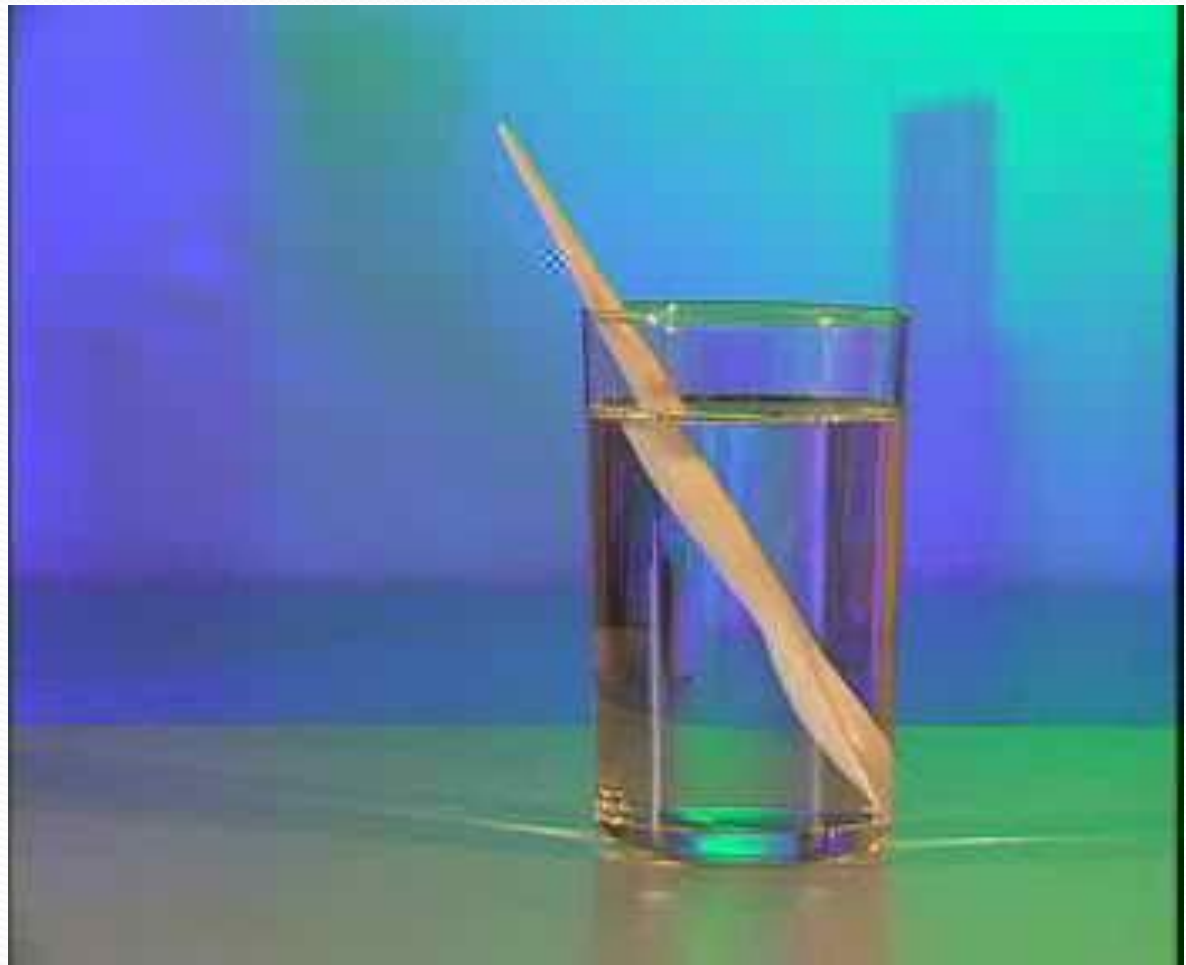

6. Активізація тимчасових нервових зв'язків у нових умовах

*Наприклад, мотузка на дереві у джунглях
Індії сприймається як змія.*

7. Фізичні закономірності світлорозсіювання.

8. Ілюзії можуть викликатися несприятливими умовами середовища, дефектами діяльності органів чуття, пошкодженими аналізаторами.

9. Ілюзії можуть викликатися під впливом алкоголю, наркотиків, під час сильного емоційного чекання певного об'єкту (марево).

Галюцинації - це чуттєві образи,
які виникають внаслідок
хворобливого збудження
головного мозку без реального
приводу.

